

IS EEN OVEREENKOMST EEN FACTUUR VOOR DE BTW?

Het voorbereiden van de bescheiden

Een ondernemer die een goed levert of dienst verricht reikt in principe een factuur uit. Een factuur is een document waarop de betaling van een bedrag wordt gevorderd en dat ook alle wettelijk vereiste factuurgegevens bevat. Het maakt ook niet uit onder welke benaming zo'n bescheid wordt uitgereikt: nota, kwitantie, bon, notariële akte of notariële afrekening. Kan een schriftelijke overeenkomst ook worden gezien als een factuur?

In een procedure in Slovenië kwam de vraag aan de orde of een sale-and-leaseback-overeenkomst als factuur kon worden aangemerkt volgens de BTW-richtlijn. De conclusie luidde dat een schriftelijke overeenkomst bij wijze van uitzondering kan worden gelijkgesteld aan een factuur. De overeenkomst hoeft dan niet alle benodigde gegevens te bevatten, maar moet wel voldoende gegevens hebben op grond waarvan belastingdiensten kunnen controleren of de verschuldigde BTW is betaald. Ook geldt, ondanks licht formele gebreken van de factuur, een recht van aftrek op BTW als duidelijk is dat aan de materiële voorwaarden is voldaan.

Akte

De Hoge Raad oordeelde in een zaak in 2016 dat een notariële akte van levering niet als factuur gold. Dat de akte wel een vermelding maakte van de koopsom en het BTW-tarief dat hierop van toepassing was, vond de Hoge Raad niet relevant. Een factuur is volgens de Hoge Raad namelijk een document waarop de betaling

van een bedrag wordt gevorderd. De notariële akte was dat niet. Gelet op dit arrest lijkt het aannemelijk dat de Hoge Raad een overeenkomst niet beoordeelt als factuur, als op grond van deze overeenkomst geen betaling kan worden gevorderd.

Aftrek

Als duidelijk is dat er sprake is van een factuur, mag het recht op aftrek niet worden beperkt door een licht formeel factuurgebrek. Het uitreiken van een

Factuur niet verplicht, maar wel toegestaan

Wil een ondernemer voor vrijgestelde prestaties toch een factuur versturen, dan is dat mogelijk, maar niet verplicht. Als de ondernemer hiervoor kiest, moet hij wel op de factuur vermelden dat de levering of de dienst is vrijgesteld van BTW. Het uitreiken van een factuur is aan te raden in verband met controle op volledigheid van de administratie.

correcte factuur blijft nog wel van belang om boetes van de Belastingdienst te voorkomen. Voor het niet voldoen aan de wettelijke eisen kan de fiscus een verzuimboete opleggen.

Binnen de BTW speelt de factuur namelijk een centrale rol. Zowel de inkoopfactuur als de verkoopfactuur bevat informatie over de BTW-regelgeving die van toepassing is. De BTW die de leverancier op de verkoopfactuur in rekening brengt, kan de afnemer alleen aftrekken als hij een originele inkoopfactuur heeft. Afnemers lopen bij een onjuiste inkoopfactuur het risico dat de BTW-aftrek wordt geweigerd.

Boete

Wanneer niet wordt voldaan aan de factuureisen bij uitgereikte verkoopfacturen kan de Belastingdienst per gebrek op de verkoopfactuur een boete opleggen van maximaal € 5.514. Bij bewust gebruik van een verkeerde tenaamstelling kan zelfs sprake zijn van vervolging door het Openbaar Ministerie vanwege valsheid in geschrifte. Tot slot moet er rekening mee worden gehouden dat een onjuiste verkoopfactuur voor de afnemer een reden kan zijn om deze factuur niet te betalen.

Verplicht

Facturen moeten de volgende gegevens bevatten:

- De datum van de factuur.
- Een opeenvolgend factuurnummer.
- Het BTW-identificatienummer van de leverancier.

- Het BTW-identificatienummer van de afnemer bij een verleggingsregeling of een intracommunautaire levering.
- De NAW-gegevens van de leverancier en de afnemer.
- De hoeveelheid en een duidelijke omschrijving van de geleverde goederen/diensten.
- De datum waarop de levering of dienst heeft plaatsgevonden.
- De vergoeding voor elk tarief of elke vrijstelling, de eenheidsprijs, belasting niet inbegrepen, en de eventuele vooruitbetalingskortingen, prijskortingen en rabatten als die niet in de eenheidsprijs zijn begrepen.
- Het toegepaste BTW-tarief.
- Het te betalen BTW-bedrag.
- De vermelding 'BTW verlegd' (als een verleggingsregeling van toepassing is).
- De gegevens over een eventueel voermiddel (nieuw of gebruikt).
- De vermelding 'Bijzondere regeling reisbureaus', indien van toepassing.
- Wanneer een van de bijzondere regelingen voor gebruikte goederen, kunstvoorwerpen, voorwerpen voor verzamelingen of antiquiteiten wordt gehanteerd, de vermelding 'Bijzondere regeling – gebruikte goederen', 'Bijzondere regeling – kunstvoorwerpen' of 'Bijzondere regeling – voorwerpen voor verzamelingen of antiquiteiten'.
- Wanneer de belasting wordt voldaan door een fiscaal vertegenwoordiger, in een voetnoot het BTW-identificatienummer van deze fiscaal vertegenwoordiger, samen met zijn volledige naam en adres.

Handelsnaam

De belangrijkste eisen op een factuur zijn de vermelding van de juiste naam, adres en woonplaats van de leverancier en de afnemer. In principe is de naam die moet worden vermeld de juridische naam. Het gebruik van de handelsnaam is toegestaan, als deze handelsnaam in combinatie met het adres en de woonplaats bij de Kamer van Koophandel is geregistreerd en bij de Belastingdienst bekend is. Het gebruik van de handelsnaam mag niet tot verwarring leiden.

Het adres is de plaats waar de ondernemer/afnemer feitelijk woont of is gevestigd. Het gebruik van alleen een postbusnummer is niet toegestaan. Wordt alleen een postbusnummer vermeld, dan wordt niet aan de factuureisen voldaan. Aan de leverancier kan dan een boete worden opgelegd van € 5.514 per foutieve factuur.

Risico

De afnemer loopt het risico dat hem het recht op vooraf trek van BTW wordt geweigerd. BTW op een factuur met alleen lichte gebreken mag door de afnemer wel in aftrek worden gebracht. Wanneer het enige gebrek op de inkoopfactuur het niet vermelden van een volledig adres maar een postbusnummer is, zal dit als een licht gebrek worden gezien. Bevat de factuur meerdere gebreken, dan is de kans groter dat de aftrek van BTW wordt geweigerd. Bij fiscale eenheden voor de BTW moet de naam van het onderdeel van de fiscale eenheid dat de prestatie verricht op de factuur worden vermeld.

Vereenvoudigd

Het is ondernemers wettelijk toegestaan om in sommige gevallen een zogenoemde vereenvoudigde factuur uit te reiken. Dit mag als het bedrag van de factuur niet hoger is dan € 100 of als de uitgereikte factuur is aan te merken als een document of bericht dat wijzigingen aanbrengt in de oorspronkelijke factuur. Een vereenvoudigde factuur mag niet worden uitgereikt bij:

- afstandsverkoop;
- intracommunautaire leveringen;
- een goederenlevering of dienstverrichting door een ondernemer die niet is gevestigd in de EU-lidstaat waar de belasting is verschuldigd. De heffing van die belasting wordt dan verlegd naar de afnemer.

Vermeldingen

Op een vereenvoudigde factuur zijn de volgende vermeldingen verplicht:

- de datum van de uitreiking van de factuur;

Notariële akte

Bij transacties in onroerende zaken laat de leverancier de facturering vaak over aan de notaris. De notariële akte kan als factuur worden aangemerkt als deze alle vereiste factuurgegevens bevat. De zogenaamde notarisafrekening kan voor de levering van onroerende zaken niet als factuur fungeren, omdat voor de verkoper en de koper verschillende afrekeningen worden opgemaakt.

- de identiteit van de ondernemer die de goederen levert of de dienst verricht;
- de aard van de geleverde goederen of de verrichte diensten;
- het te betalen bedrag van de belasting of de gegevens aan de hand waarvan dat bedrag kan worden berekend;
- als de uitgereikte factuur een document of bericht is dat als factuur geldt (omdat wijzigingen worden aangebracht in de oorspronkelijke factuur): een specifieke en ondubbelzinnige verwijzing naar de oorspronkelijke factuur, met specifieke vermelding van de aangebrachte wijzigingen.

Geen

Voor leveringen en diensten aan een particulier hoeft in principe geen factuur te worden overhandigd. De prestaties van ondernemers die gebruikmaken van de kleineondernemersregeling (KOR) zijn ook vrijgesteld van BTW. Zij zijn niet verplicht om een factuur te versturen voor een bepaalde prestatie. Voor vrijgestelde prestaties hoeft een ondernemer ook geen facturen te versturen.

Het is wel verplicht om een factuur uit te reiken voor de – vrijgestelde – levering van roerende zaken als een ondernemer die uitsluitend heeft gebruikt voor vrijgestelde prestaties of voor doeleinden waarvoor de aftrek bij de aankoop in het verleden was uitgesloten.

Carola van Vilsteren, Van Vilsteren BTW-advies, e-mail: info@btwdavies.com, website: www.btwadvis.com